

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ion Zghibartă, prin intermediul avocatului Valentin Găină,

în cauza la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ion Zghibartă împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă decizie de declarare a acțiunii ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2021, Ion Zghibartă a înaintat acțiune, concretizată la 14 iunie 2021, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea refuzului expus prin răspunsul nr. Z-393/21 din 11 martie 2021, obligarea modificării deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei nr. 17/2018/25584 din 27 ianuarie 2021 privind recalcularea pensiei, inclusiv prin calcularea și achitarea majorării pensiei pentru participarea la acțiunile de luptă pe timp de pace în mărime de 135 lei lunar pentru perioada 01 ianuarie 2003 – 01 iulie 2008; obligarea recalculării pensiei începând cu 01 aprilie 2007 de la prima indexare a pensiei până în prezent, cât și reținerea achitării pensiei pentru perioadele 03 decembrie 2009 – 02 martie 2011 câte 20,16 lei, 01 aprilie 2011 - februarie 2012 câte 21,66 lei, martie 2012-18 martie 2013 câte 23,30 lei, 05 aprilie 2013 - februarie 2014 câte 24,37 lei, martie 2014 suma de 28,16 lei, aprilie 2014 - septembrie 2015 câte 29,45 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a relatat că, a activat în organele afacerilor interne în perioada 01 februarie 1978 – 14 decembrie 1998, fiind eliberat cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne pentru vechime în muncă și limită de vârstă. Iar la începutul anului 2014, a adresat mai multe petiții Ministerului Afacerilor Interne prin care a solicitat stabilirea corectă a vechimii totale de activitate în organele afacerilor interne, recalcularea pensiei, a indemnizațiilor și a indexațiilor cuvenite.

Drept urmare a petițiilor adresate, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17 decembrie 1996, în calculul total al vechimii în muncă i-a fost inclusă activitatea în cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Afacerilor Interne din perioada 01 noiembrie 1973 - 25 ianuarie 1978, care constituie 4 ani 2 luni și 24 zile. Însă, pensia i-a fost recalculată doar pentru perioada 01 septembrie 2012 – 31 decembrie 2013.

Astfel, reclamantul afirmă că, în conformitate cu prevederile p. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Prin urmare, la 29 noiembrie 2016, reclamantul a adresat o cerere prealabilă Ministerului Afacerilor Interne, înregistrată sub nr. G-A/p-2719/16, solicitând calcularea corectă a vechimii totale de activitate pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne, inclusiv prin includerea cu înlesniri a perioadei 01 noiembrie 1974 – 25 ianuarie 1978, în care a activat la lucrări de subteran, stabilirea corectă a pensiei, indemnizațiilor și indexațiilor convenite, cât și achitarea diferenței acestora neplătite din vina organelor care le-au stabilit incorect.

Însă, Ministerul Afacerilor Interne prin scrisoarea din 14 decembrie 2016, i-a refuzat în admiterea cerințelor înaintate, motivând prin prevederea stabilită de art. 20 din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994.

Astfel, la 26 decembrie 2016, reclamantul s-a adresat cu acțiune în judecată către Ministerul Afacerilor Interne, solicitând stabilirea corectă a pensiei, indemnizațiilor și indexărilor convenite, cât și achitarea diferenței acestora neplătite din vina organelor care le-au stabilit incorect, începând cu momentul ieșirii la pensie.

Iar în cadrul procesului, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost atrasă în calitate de copârât.

Astfel, prin decizia Curții Supreme de Justiție nr.3ra-753/20 din 21 octombrie 2020, recursul declarat de către Ion Zghibartă împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019 a fost admis parțial, fiind dispusă casarea integrală a deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2018, în cauza de contencios administrativ intentată de Ion Zghibartă împotriva Ministerului Afacerilor Interne și a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea și achitarea pensiei și compensarea cheltuielilor de judecată, fiind emisă o nouă decizie prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată, constatându-se ilegalitatea refuzurilor Ministerului Afacerilor Interne, expus prin scrisoarea nr. 10/G-A/p-743/16 din 14 decembrie 2016 și al Casei Naționale de Asigurări Sociale, expus prin scrisoarea nr. G-526/18 din 05 martie 2018, fiind obligat Ministerul Afacerilor Interne să includă în conformitate cu prevederile pct. 8 lit. d) din

Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, perioada 01 noiembrie 1974 – 25 ianuarie 1978, cu înlesniri, în calculul total al vechimii în serviciu acumulată pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne lui Ion Zghibartă, precum și să stabilească pensia în mărime de 75%, cu sporurile și indexările ce se cuvin lui Ion Zghibartă, în conformitate cu prevederile legale, începând cu momentul ieșirii la pensie – 14 decembrie 1998, reieșind din calculul total al vechimii în serviciu acumulată pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne în mărime de 27 ani (71%) și motivul ieșirii la pensie pentru limită de vârstă (5%). Totodată, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să stabilească și să achite lui Ion Zghibartă diferența și restanța pensiei cu sporurile și indexările ce i se cuvin, începând cu momentul ieșirii la pensie – 14 decembrie 1998, precum și să stabilească și să achite pensia cu sporurile și indexările ce i se cuvin lui Ion Zghibartă, cu indexarea acestora conform prevederilor legislației în vigoare, cu încasarea în mod solidar din contul Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale, în beneficiul lui Ion Zghibartă a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

Astfel, reieșind din considerentul că decizia judecătorească nominalizată a devenit irevocabilă de la momentul adoptării, la 27 octombrie 2020, reclamantul a înaintat-o spre executare Casei Naționale de Asigurări Sociale și a solicitat ca în termen de 30 zile calendaristice, stipulat de prevederile articolelor 249-253 din Codul administrativ, să-i fie stabilită pensia în mărime de 75%, cu sporurile și indexările ce i se cuvin, începând cu momentul ieșirii la pensie – 14 decembrie 1998, reieșind din calculul total al vechimii în serviciu acumulată pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne în mărime de 27 ani (71%) și motivul ieșirii la pensie pentru limită de vârstă (5%), să-i fie stabilită și să-i fie achitată diferența și restanța pensiei cu sporurile și indexările ce i se cuvin, începând cu momentul ieșirii la pensie, să-i fie stabilită și să-i fie achitată pensia cu sporurile și indexările ce i se cuvin (pe viitor), cu indexarea acestora conform prevederilor legislației în vigoare, cât și să-i fie achitată suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 10 noiembrie 2020, a fost depusă o cerere suplimentară prin care a motivat că, în anul 2014, Ministerul Afacerilor Interne, ca urmare a mai multor adresări, i-a întocmit lui Ion Zghibartă calculul corectat al vechimii totale în organele afacerilor interne, care constituie 27 ani 02 luni 10 zile, fără a fi inclusă perioada 01 noiembrie 1974 – 25 ianuarie 1978. Din acest considerent și deoarece Ion Zghibartă a ieșit la pensie atât pentru vechime în muncă, cât și pentru limită de vârstă, a solicitat în cererile de modificare și concretizare a cerințelor obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească pensia în mărime de 75%, cu sporurile și indexările ce i se cuvin, în conformitate cu prevederile legale, începând cu momentul ieșirii la pensie – 14 decembrie 1998, reieșind din calculul total al vechimii în serviciu acumulată pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne în mărime de 27 ani (71%) și motivul ieșirii la pensie pentru limită de vârstă (5%).

Or, dacă ar fi inclusă și perioada 01 noiembrie 1974 – 25 ianuarie 1978, vechimea totală ar fi de peste 30 ani, fapt constatat și în textul deciziei Curții Supreme de Justiție nr.3ra-753/20 din 21 octombrie 2020, pe când pensia nu-i poate fi stabilită într-o mărime mai mare de 75 %.

În scopul achitării lui Ion Zghibartă a sumei de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, reclamantul a prezentat rechizitele contului bancar de card.

Prin urmare, la 19 ianuarie 2021, reclamantul a înaintat o altă cerere prin care a solicitat executarea deciziei nominalizate până la 01 februarie 2021, pe motiv că conform informației Casei Teritoriale de Asistență Socială Orhei, dosarul personal al pensionarului Ion Zghibartă a fost restituit, la începutul lunii decembrie 2020, Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru verificarea precalculului sumei pensiei și achitarea acestuia, iar până la acel moment decizia judecătorească irevocabilă nu a fost executată, iar încercările de a contacta telefonic persoanele responsabile n-au dus la un rezultat pozitiv, deoarece nimeni la numerele de telefon invocate, nu răspundea, cu excepția juristului A. Taran, dar care nu se ocupa nemijlocit de efectuarea recalculului pensiei, solicitând calculul desfășurat al pensiei recalculate.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 200 din 28 ianuarie 2021, recepționat la 04 februarie 2021, reclamantului i s-a comunicat că la 27 ianuarie 2021, de către Casa Teritorială de Asigurării Sociale Orhei a fost emisă decizia nr. 17/2018/25584, prin care pensia lui Ion Zghibartă i-a fost recalculată în quantum de 75% din solda bănească, din momentul ieșirii la pensie – 14 decembrie 1998, iar plata pensiei recalculate urmează a fi efectuată pe parcursul lunii februarie a anului curent.

Astfel, studiind decizia Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Orhei nr. 17/2018/25584 din 27 ianuarie 2021, reclamantul a constatat că aceasta contravine prevederilor legale, respectiv, prin cererea prealabilă nr. Z-393/21 din 24 februarie 2021 și-a exprimat dezacordul, pe motiv că decizia nominalizată a fost întocmită cu mai multe corectări, fapt ce este inadmisibil pentru un act administrativ, datele din tabelul „analiza quantumului pensiei” nu corespund situației reale de la momentul stabilirii pensiei, în decizia Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Orhei nr. 17/2018/25584 nu se indică perioada 01 septembrie 2012 – 31 martie 2013, fiind omisă, fără a fi motivat temeiul legal, Casa Teritorială de Asigurării Sociale Orhei nu a luat în considerație nici majorarea pensiei lui Ion Zghibartă ca participant la acțiunile de luptă în timp de pace în mărime de câte 135 lei lunar, temei probat și prin decizia Curții Supreme de Justiție nr.3r-1556/08 din 09 iulie 2008, or, conform deciziei Curții Supreme de Justiție nr.3ra-753/20 din 21 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i stabilească și să-i achite lui Ion Zghibartă diferența și restanța pensiei cu sporurile și indexările ce i se cuvin, în conformitate cu prevederile legale, începând cu momentul ieșirii la pensie, 14 decembrie 1998.

Mai mult ca atât, reieșind din acest considerent în decizia Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Orhei urma să fie stabilită atât diferența, cât și restanța sumei pensiei ce urmează a-i fi achitată lui Ion Zghibartă după efectuarea recalculului pensiei, însă aceste sume nu au fost calculate, stabilite și indicate.

Prin urmare, reclamantul invocă că, prin cererea prealabilă nr. Z-393/21 din 24 februarie 2021, a solicitat adoptarea de către Casa Națională de Asigurări Sociale a unei decizii de modificare a deciziei Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Orhei nr. 17/2018/25584 din 27 ianuarie 2021, prin care să fie efectuat recalculul corect al pensiei, reieșind din erorile admise și temeiurile menționate, cu indicarea calculului desfășurat pentru fiecare perioadă nominalizată în decizia Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Orhei, inclusiv a perioadei 01 septembrie 2012 – 31 martie 2013, cu indicarea componentelor în temeiul cărora se efectuează recalculul, să fie stabilită și indicată suma diferenței și restanței pensiei neachitate lui Ion Zghibartă, conform hotărârilor judecătorești irevocabile și legislației în vigoare, cu achitarea acestor

sume în regim de urgență și în mod prioritar, motivul constituind încălcarea dreptului său de proprietate de către Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale, organele statului abilitate cu obligațiunea stabilirii și achitării pensiei.

Însă, prin scrisoarea Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. Z-393/21 din 11 martie 2021 i-a fost refuzat în admiterea cererii prealabile nominalizate, fără a fi îndeplinite cerințele înaintate și a se motiva cauza respingerii acestora.

Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea, fiind anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. Z393/21 din 11 martie 2021, cu referire la cererea prealabilă, precum și decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei nr. 17/2018/25584 din 27 ianuarie 2021 în partea refuzului includerii pensiei pentru participarea la acțiunile de luptă pe timp de pace pentru perioada 01 ianuarie 2003 – 01 iulie 2008, obligându-se Casa Națională de Asigurări Sociale de a majora pensia lui Ion Zghibartă din 01 aprilie 2007 pentru participarea la acțiunile de luptă pe timp de pace pentru perioada 01 ianuarie 2003 – 01 iulie 2008, conform legii. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă decizie de declarare a acțiunii ca inadmisibilă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că instanța de fond neîntemeiat a purces la examinarea cauzei date, verificând legalitatea acțiunilor/inacțiunilor Casei Naționale de Asigurări Sociale în raport cu Ion Zghibartă, în privința căruia există hotărâri judecătorești irevocabile. La acest capitol, Completul judiciar a relevat că, din conținutul cererilor depuse, urmează că reclamantul/apelant își exprimă dezacordul cu neexecutarea hotărârilor judecătorești irevocabile, la care a primit răspunsurile menționate, însă dezacordul cu răspunsurile primite nu-i acordă dreptul reclamantului/apelant de a iniția un litigiu nou prin depunerea acțiunii împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept. Or, chestiunile privind executarea/neexecutarea hotărârilor judecătorești menționate urmează a fi examinate în procedura de executare. Astfel, prima instanță a omis examinarea chestiunii cu privire la admisibilitatea acțiunii.

La 09 ianuarie 2023, Ion Zghibartă, prin intermediul avocatului Valentin Găină, a expediat prin poșta electronică recursul nemotivat împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs intimatului, însă aceasta nu a făcut uz de dreptul său de a se expune asupra recursului printr-o referință.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia "Procedura contenciosului administrativ" din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se

desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de 3 procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din prevederile art.110¹ alin.(1) și (5) din Codul administrativ rezultă că, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.

Potrivit art. 114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 decembrie 2022, dispozitivul fiind notificat avocatului recurentelei prin poșta electronică la 20 decembrie 2022 (f.d. 217), iar decizia motivată la 09 aprilie 2023 (f.d. 221). Este de menționat faptul că, potrivit recipisei (f.d. 220), recurentul Ion Zghibarță a primit contra semnătură dispozitivul deciziei la 07 ianuarie 2023.

Se reține că, la 01 februarie 2023, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022, a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: <https://cac.instante.justice.md/>.

Cele menționate supra, atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă din data de 10 aprilie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării deciziei integrale a instanței de apel, și a expirat la 09 mai 2023. Dat fiind faptul că ziua de 09 mai este zi de sărbătoare conform Codului muncii, ultima zi de depunere a motivării recursului a fost data de

10 mai 2023.

În pofida celor enunțate, recurentul nu s-a conformat prevederilor legale și nu a prezentat motivarea recursului în termenul legal prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023). Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023).

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că, neprezentarea motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului și al avocatului acestuia, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, inclusiv să-și verifice poșta electronică la intervale rezonabile de timp pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Ion Zghibartă, prin intermediul avocatului Valentin Găină, drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că recurentul a omis să respecte cerințele stabilite de lege pentru depunerea unui recurs.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ion Zghibartă, prin intermediul avocatului Valentin Găină, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Ion Zghibartă, prin intermediul avocatului Valentin Găină, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă